

стенъ брашненъ човалъ, като гледаме само, щото ние и нашитѣ влакна отъ тоя човалъ да не бждатъ оттупани. И отъ воденичарската метафора на брашнения човалъ направили сме и цѣла политическа аксиома, частица отъ държавната ни мъдростъ. Но днешниятъ непочтителенъ вѣкъ се отнася твърдѣ критически къмъ подобна държавна мъдростъ. Той всичко изпитва, изслѣдва, измѣрва и изтеглява. И той е намѣрилъ, че никой народъ не може да се прѣобърне въ брашненъ човалъ, да се тупа и изтърсва непрѣстанно и безнаказано. Той е поставилъ граници, отвждъ които данѣчниятъ товаръ става неспособенъ.

Тия граници най-ясно е теглилъ въ съврѣмнената финансова наука единъ отъ най-блестещитѣ ѝ учители, г. Поль Льроа Болие. „Ние считаме данѣцитѣ за умѣрени, казва той „въ третото издание на своето *Traité de la Science des Finances* (томъ II, стр. 127), когато съвокупността на народнитѣ, областнитѣ и общинскитѣ даждия не надминаватъ 5 „или 6 на стотѣ отъ прихода на частнитѣ лица. Тоя процентъ „трѣбва да бжде нормаленъ въ страни, дѣто държавниятъ „дългъ е малкъ и дѣто политиката не се влияе отъ завоевателенъ духъ. Данѣцитѣ сж търпими ако и тежки, ако не „надминаватъ 12 или 14% отъ прихода на населението. По-„горѣ отъ 12 или 14% процентътъ става прѣкаленъ: въз-„можно е страната да понесе единъ подобенъ размѣръ, но „съ увѣреностъ може да се каже, че напрѣдъкътъ на народното богатство се замедлява отъ него; свободата на индустрията и дори оная на гражданитѣ се заплашватъ и спъватъ отъ сложността и тежестъта на даждията“.

Слѣдъ като опрѣдѣля по тоя начинъ процента, който една страна безнаказано може да плаща въ данѣци г. Paul Leroy Beaulieu анализира бюджета на Белгия, Англия и Франция и намира, че белгийцитѣ плащатъ за даждия 6 до 6½% отъ своя приходъ, англичанитѣ 7½%, а французитѣ 12%. „Въ „Франция, прибавя авторътъ, данѣцитѣ сж стигнали точката, „дѣто едно ново увеличение би станало опасно за економическото положение на страната.“

Нека направимъ сега за България смѣтката, която г. Льроа Болие е направилъ за Белгия, Англия и Франция, за да намѣримъ какъвъ процентъ отъ частнитѣ си приходи нашето население плаща въ данѣци на държавата, окръжията и общинитѣ.